

uden ifølge Lov, længere kunne finde Anvendelse, forsaavidt det i samme hedder, at Enhver er pligtig til at afstaae sin Grund til Eiendom „til offentlige Foranstaltningers Fremme“, hvorimod dette ved Lov nærmere maa fastsættes i ethvert Tilfælde, hvor Lovgivningen ikke allerede indeholder Hjemmel for saadan Afstaaelse i visse Arter af Tilfælde.

Endeligen har Generalprocureuren gjort opmærksom paa, at den for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen under 4de Septbr. 1835 udkomne Forordning om den Fremgangsmaade, der bliver at anvende ved Fastsættelsen af Erstatning for Afstaaelse af Rettigheder ved Veies Anlæg i bemeldte Hertugdømmer, ligeledes indskrænker sig til de nye Landeveies Anlæg, og at det Samme er Tilfældet med den efter Sagens Forelæggelse for begge Hertugdømmers Provindsialstænder emanerede Frd. 28de Novbr. 1837 angaaende samme Gjenstand, kun at det i Indledningens til denne Forordning efter den holsteenske Stænderforsamlings Indstilling blev tilføjet, at Grundsatningerne for den i Forordningen foreskrevne Erstatningsmaade ogsaa skulde være anvendelige paa saadanne Veianlæg, som med allerhøiest Approbation udføres for Privates Regning eller efter Actier (Collegialtidenden for 1837 pag. 54), hvilket tydeligere viser, at der maa en positiv Hjemmel til, for at gjøre de om tvungne Grundafstaaelser til Landeveies Anlæg givne Bestemmelser anvendelige paa andre Veianlæg, selv naar disse udføres med allerhøieste Approbation.

De af Generalprocureuren anførte Grunde ansaae Indenrigsministeren for afgjørende, og det er derfor i det paagældende specielle Tilfælde blevet tilkjendegivet vedkommende Amtmænd, at Grundeiernes Forpligtelse til at afstaae Jord til Biveies Anlæg og Udvidelse ikke findes saaledes begrundet i den bestaaende Lovgivning, at Ministeriet ved Resolution kan paalægge dem dette, hvorimod Spørgsmaalet herom, naar de Paagældende ikke ville erkjende en saadan Forpligtelse, maatte overlades til Domstolens Afgjørelse.

Imidlertid er det allerede indtruffet i flere Amter, at vigtige Biveies Anlæg er hindret ved enkelte Grundeieres Nægtelse af at afstaae Jord til samme, og er det nu i det Hele,

efter Meddelelsen af nysberørte Svar, sandsynligt, at der oftere, naar der bliver Spørgsmaal om Biveies Anlæg m. v., vil af Grundeiere blive nægtet saadan Afstaaelse, og det er da i og for sig lidet naturligt og lidet stemmende med Grundsatningen i den for nævnte Placat af 31te Juli 1801, naar Anlægget af en ny Bivei eller dens Udvidelse er af megen Vigtighed, — og mange Biveie ere ligesaa befærdebe som mindre Landeveie — at da den enkelte Grundeier, over hvis Jord den nye Veie efter de locale Forhold maa føres, eller fra hvis Jord det fornødne Areal til Udvidelse af Veien eller til dens forandrede Retning maa tages, skal ved sin Nægtelse af at afstaae denne Jord, selv mod fuld Erstatning, kunne hindre det hele Foretagende. Der synes derhos at tale idetmindste lige saa stærke Grunde for at udvide Expropriationsretten til den virkelige fornødne Afgivelse af Grund i fornævnte Diemed, som der i sin Tid talte for den Udvidelse af den indskrænkede Forpligtelse til efter § 17 i Frd. af 13de Decbr. 1793 at afstaae Veimaterialier til Biveie, som blev hjemlet ved Placat af 4de Juni 1845 — en Foranstaltning, hvis Rigtighed og Gavnlighed tør ansees at være erkjendt, — hvortil kommer, at Analogien af Loven af 4de Juli 1850, der paabyder Jords Afgivelse til Benyttelse til Gangstier, ogsaa i høi Grad taler for, at Jord bør kunne fordres afgiven til Biveie.

Paa den anden Side fordrer den i Grundloven af 5te Juni 1849 § 87 udtalte Grundsatning, hvorefter Ingen er pligtig at afstaae sin Eiendom, uden hvor Almeenvællet fordrer det, at den omhandlede Afstaaelse af Jord til Biveies Anlæg, Udvidelse eller forandrede Retning ikke foreskrives, uden hvor en saadan Foranstaltning kjendes at være ei blot ønskelig eller fordelagtig, men af saadan Vigtighed for Færdsele og dens Sikkerhed, at der kan ansees at være tilstrækkelig Grund til at fordre Afstaaelse af den private Eiendom.